

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ
NUTARIMAS
DĖL AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ STEIGIMO TVARKOS PATVIRTINIMO

2000 m. rugpjūčio 30 d. Nr. 999
Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos aukštojo mokslo įstatymo (Žin., 2000, Nr. [27-715](#)) 14 straipsnio 4 dalimi, 15 straipsnio 1 dalimi ir 67 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Aukštųjų mokyklų steigimo tvarką (pridedama).

2. Nustatyti, kad:

2.1. teikiant Lietuvos Respublikos Vyriausybei nutarimo dėl valstybinių kolegijų steigimo projektą, nereikalaujama pakartotinai atlikti šiuo nutarimu patvirtintos Aukštųjų mokyklų steigimo tvarkos 8, 9, 11, 12, 14 ir 15 punktuose numatytų veiksmų, jeigu iki jos įsigaliojimo Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka atliekant valstybinių aukštesniųjų mokyklų, pretenduojančių tapti (jas reorganizavus) valstybinėmis kolegijomis, vertinimą, šie veiksmai buvo atlikti;

2.2. teikiant Lietuvos Respublikos Vyriausybei išvadą dėl licencijos steigti nevalstybinę kolegiją išdavimo, nereikalaujama pakartotinai atlikti šiuo nutarimu patvirtintos Aukštųjų mokyklų steigimo tvarkos 20–22 punktuose nurodytų veiksmų, jeigu iki jos įsigaliojimo Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka atliekant nevalstybinių aukštesniųjų mokyklų, pretenduojančių tapti nevalstybinėmis kolegijomis, vertinimą, šie veiksmai buvo atlikti;

2.3. aukštesniosios mokyklos, kurios Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka nebuvo atrinktos reorganizavimui į kolegijas, gali teikti paraiškas steigti kolegiją (įsijungti į veikiančios kolegijos sudėtį) vadovaudamasi šiuo nutarimu patvirtinta Aukštųjų mokyklų steigimo tvarka.

3. Pripažinti netekusiais galios Aukštųjų mokyklų steigimo ir atestavimo nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1993 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. 768 „Dėl Kvalifikacinių aukštojo išsilavinimo nuostatų bei Aukštųjų mokyklų steigimo ir atestavimo nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 1993, Nr. [54-1057](#); 1996, Nr. [105-2407](#); 1999, Nr. [11-263](#)).

MINISTRAS PIRMININKAS

ANDRIUS KUBILIUS

ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTRAS

KORNELIJUS PLATELIS

AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ STEIGIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ši tvarka nustato valstybinių aukštųjų mokyklų steigimo paraiškos ir steigimo projekto reikalavimus ir jų rengimą, taip pat nevalstybinių aukštųjų mokyklų steigimo sąlygas.
2. Šioje tvarkoje nereglamentuojamas aukštosios mokyklos padalinių (steigiamų pagal aukštosios mokyklos statutą ir neturinčių juridinio asmens teisių) steigimas.
3. Aukštoji mokykla gali būti steigiama ir reorganizuojant jau veikiančią švietimo ar studijų ir mokslo įstaigą ar jos padalinį (padalinius).
4. Valstybinį universitetą steigia Lietuvos Respublikos Seimas Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikimu. Valstybinis universitetas steigiamas tik universiteto padalinio, veikiančios aukštosios mokyklos ar kelių aukštųjų mokyklų reorganizavimo būdu.
5. Valstybinę kolegiją steigia Lietuvos Respublikos Vyriausybė Švietimo ir mokslo ministerijos teikimu. Kolegija taip pat gali būti steigiama bendru Švietimo ir mokslo ministerijos ir universiteto teikimu. Šiuo atveju kolegijos statusas tvirtinamas universiteto tarybai pritarus.
6. Nevalstybines aukštąsias mokyklas ar jų padalinius, turinčius juridinio asmens teises, gali steigti tiek Lietuvos, tiek valstybių Europos Sąjungos narių fiziniai ir juridiniai asmenys, taip pat kitų valstybių, atitinkančių Lietuvos Respublikos euroatlantinės integracijos kryptis, aukštosios mokyklos tik gavę Lietuvos Respublikos Vyriausybės licenciją. Tiek Lietuvos, tiek valstybių Europos Sąjungos narių fiziniai ir juridiniai asmenys gali organizuoti studijas pagal užsienio aukštosios mokyklos studijų programas tik gavę licenciją steigti nevalstybinę aukštąją mokyklą.
7. Aukštoji mokykla pradeda savo veiklą tik nuo jos įregistravimo Švietimo įstaigų bei mokslo ir studijų institucijų valstybės registre ir nuo jos studijų programų įregistravimo Studijų ir mokymo programų registre dienos.

II. VALSTYBINIŲ AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ STEIGIMAS

8. Jeigu valstybinė aukštoji mokykla steigiama ne Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar Švietimo ir mokslo ministerijos iniciatyva, valstybinės aukštosios mokyklos steigimo iniciatoriai Švietimo ir mokslo ministerijai turi pateikti paraišką, kurią sudaro:
 - 8.1. prašymas įsteigti aukštąją mokyklą;
 - 8.2. aukštosios mokyklos steigimo galimybės ir poreikio pagrindimo medžiaga, suderinta su atitinkamomis suinteresuotomis ministerijomis;
 - 8.3. įstaigos savianalizės ataskaita, jeigu aukštoji mokykla steigiama veikiančios aukštosios mokyklos ar kitos švietimo įstaigos arba jų padalinių reorganizavimo būdu;
 - 8.4. steigiamos aukštosios mokyklos veiklos programos projektas su esamos situacijos analize ir plėtros strategija, kurioje nurodoma, kaip bus įvykdyti aukštosios mokyklos veiklai keliami reikalavimai;
 - 8.5. studijų, kurias numatoma organizuoti, programų projektai (jeigu aukštoji mokykla steigiama veikiančios įstaigos reorganizavimo būdu, – studijų, kurios ir toliau bus organizuojamos, programos);
 - 8.6. jeigu steigiamas universitetas, – bent vienos studijos krypties, kurioje bus organizuojamos pirmosios ir antrosios pakopos studijos, programos projektas;
 - 8.7. jeigu steigiamas universitetas, – numatomos universiteto mokslinės veiklos kryptys ir šios veiklos pagrindimo medžiaga;

8.8. pedagoginio ir mokslo personalo komplektavimo programa su numatomų kviesti nuolat dirbti pedagogų mokslinės veiklos charakteristikomis ir jų sutikimo dirbti šioje aukštojoje mokykloje dokumentais;

8.9. valstybės materialinių ir finansinių išteklių poreikio, iki aukštoji mokykla pradės visiškai funkcionuoti, pagrindimo medžiaga;

8.10. studijų organizavimo galimybių pirmaisiais veiklos metais pagrindimo medžiaga.

9. Švietimo ir mokslo ministerija paraišką, pasirengimą vykdyti studijas, atlikti mokslinius tyrimus ir (ar) užsiimti menine veikla turi įvertinti ne vėliau kaip per 3 mėnesius.

10. Jeigu kolegija steigama bendru Švietimo ir mokslo ministerijos ir valstybinio universiteto teikimu, kolegijos steigimo paraiškoje, kuri teikiama šios tvarkos 11 punkte nurodytoms institucijoms, turi būti papildomai nurodomos kolegijos ir universiteto bendradarbiavimo galimybės, principai ir galimi tarpusavio išipareigojimai. Šiuo atveju steigimo paraiška ir šios tvarkos 15 punkte nurodytas steigimo projektas turi būti patvirtinti abiejų teikiančiųjų institucijų antspaudais ir vadovų parašais.

11. Aukštosios mokyklos steigimo paraiška ir Švietimo ir mokslo ministerijos atlikto vertinimo rezultatai pateikiami Lietuvos mokslo tarybai, Lietuvos universitetų rektorių konferencijai (konferencijoms), Lietuvos kolegijų direktorių konferencijai (konferencijoms) ir Aukštojo mokslo tarybai, kad šios institucijos pateiktų savo išvadas.

12. Švietimo ir mokslo ministerija, įvertinusi šios tvarkos 11 punkte nurodytų institucijų išvadas ir išanalizavusi 9 punkte nustatyto vertinimo rezultatus, priima sprendimą pritarti ar nepritarti aukštosios mokyklos steigimui.

13. Priėmusi sprendimą nepritarti aukštosios mokyklos steigimui, Švietimo ir mokslo ministerija grąžina steigimo iniciatoriams paraiškos dokumentus, kartu nurodydama šio sprendimo priežastis.

14. Švietimo ir mokslo ministerijai priėmus sprendimą pritarti aukštosios mokyklos steigimui, švietimo ir mokslo ministras sudaro darbo grupę aukštosios mokyklos steigimo projektui parengti. Į darbo grupę gali būti įtraukti valstybės ir vietos savivaldos institucijų ir įstaigų atstovai, steigimą inicijavusių institucijų ir įstaigų atstovai, įstaigų, kurių materialinėje bazėje steigama aukštoji mokykla, atstovai, taip pat Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (konferencijų), Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos (konferencijų) ir Aukštojo mokslo tarybos atstovai.

15. Steigimo projektas turi būti parengtas ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo darbo grupės sudarymo. Jame turi būti:

15.1. teikimas Lietuvos Respublikos Vyriausybei, kuriame nurodomi Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka atlikto vertinimo rezultatai;

15.2. Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (konferencijų), Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos (konferencijų) ir Aukštojo mokslo tarybos išvados;

15.3. aukštosios mokyklos laikinojo statuto projektas;

15.4. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo projektas;

15.5. jeigu steigiamas universitetas, – Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo projektas;

15.6. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų poreikio pagrindimo medžiaga;

15.7. Lietuvos Respublikos Vyriausybės įgaliotų institucijų išvados, patvirtinančios, kad steigiamos aukštosios mokyklos materialinė bazė atitinka sveikatos apsaugos ir darbo saugos reikalavimus;

15.8. kandidatų į steigiamosios tarybos sudėtį ir rektoriaus (direktoriaus) pareigybę pavardės;

15.9. jeigu valstybinė aukštoji mokykla steigama reorganizuojant jau veikiančią švietimo ar studijų ir mokslo įstaigą ar jos padalinį (padalinius), – reorganizavimo projektas, kuriame turi būti aptarti šie klausimai:

studentų tolesnių studijų organizavimas;

pedagogų, kito mokslinio ir aptarnaujančiojo personalo panaudojimas;

aukštosios mokyklos turto naudojimas.

16. Švietimo ir mokslo ministerija steigimo projektą teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, pritarusi aukštosios mokyklos steigimo projektui, teikia valstybinio universiteto steigimo projektą Lietuvos Respublikos Seimui arba priima sprendimą steigti valstybinę kolegiją. Lietuvos Respublikos Vyriausybei nepritarus aukštosios mokyklos steigimui, iniciatoriai steigimo dokumentus Švietimo ir mokslo ministerijai pakartotinai gali teikti ne anksčiau kaip po vienerių metų.

17. Lietuvos Respublikos Seimui ar Lietuvos Respublikos Vyriausybei priėmus sprendimą steigti valstybinę aukštąją mokyklą, švietimo ir mokslo ministras tvirtina aukštosios mokyklos steigiamąją tarybą, skiria laikinąjį rektorių (direktorių), tvirtina laikinąjį aukštosios mokyklos statutą, nustato konkrečias sąlygas, kurias reikia įvykdyti iki aukštosios mokyklos veiklos pradžios, taip pat numato, kiek Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų reikės aukštosios mokyklos veiklai.

18. Įsteigta nauja aukštoji mokykla ir jos organizuojamos studijų programos registruojamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka.

III. NEVALSTYBINIŲ AUKŠTŲJŲ MOKYKLŲ STEIGIMAS

19. Nevalstybinių aukštųjų mokyklų ar jų padalinių, turinčių juridinio asmens teises, steigimo iniciatyvos teisę turi tiek Lietuvos, tiek valstybių Europos Sąjungos narių fiziniai ir juridiniai asmenys, taip pat kitų valstybių, atitinkančių Lietuvos Respublikos euroatlantinės integracijos kryptis, aukštosios mokyklos.

20. Nevalstybinės aukštosios mokyklos steigimo iniciatoriai Švietimo ir mokslo ministerijai pateikia paraišką, kurią sudaro:

20.1. prašymas leisti steigti nevalstybinę aukštąją mokyklą;

20.2. įstaigos savianalizės ataskaita, jeigu nauja nevalstybinė aukštoji mokykla steigiama veikiančios nevalstybinės aukštosios mokyklos ar kitos švietimo įstaigos arba jų padalinių reorganizavimo būdu;

20.3. steigiamos nevalstybinės aukštosios mokyklos veiklos programos projektas su esamos situacijos analize ir plėtros strategija, kurioje nurodoma, kaip bus įgyvendinti aukštosios mokyklos veiklai keliami reikalavimai;

20.4. studijų programų, kurias numatoma organizuoti, projektai (jeigu nevalstybinė aukštoji mokykla steigiama veikiančios mokymo įstaigos reorganizavimo būdu, – studijų programos, kurios ir toliau bus organizuojamos);

20.5. jeigu steigiamas universitetas, – bent vienos studijos krypties, kurioje bus organizuojamos pirmosios ir antrosios pakopos studijos, programos projektas;

20.6. jeigu steigiamas universitetas, – numatomos universiteto mokslinės veiklos kryptys ir šios veiklos pagrindimo medžiaga;

20.7. pedagoginio ir mokslo personalo komplektavimo programa su numatomų kviesti nuolat dirbti pedagogų mokslinės veiklos charakteristikomis ir jų sutikimo dirbti šioje aukštojoje mokykloje dokumentais;

20.8. nevalstybinės aukštosios mokyklos statuto projektas;

20.9. dokumentai, įrodantys, kad steigėjai turi lėšų šaltinių, būtinų aukštosios mokyklos materialinei bazei sukurti ir užtikrinti;

20.10. studijų organizavimo galimybių pirmaisiais veiklos metais pagrindimo medžiaga.

21. Švietimo ir mokslo ministerija paraišką, pasirengimą vykdyti studijas, atlikti mokslinius tyrimus ir (ar) užsiimti menine veikla turi įvertinti ne vėliau kaip per 3 mėnesius.

22. Nevalstybinės aukštosios mokyklos steigimo paraiška ir Švietimo ir mokslo ministerijos atlikto vertinimo rezultatai pateikiami Lietuvos mokslo tarybai, Lietuvos universitetų rektorių konferencijai (konferencijoms), Lietuvos kolegijų direktorių konferencijai (konferencijoms) ir Aukštojo mokslo tarybai, kad šios institucijos pateiktų savo išvadas.

23. Jeigu nevalstybinės aukštosios mokyklos ar jos padalinio, turinčio juridinio asmens teises, veiklos projektas, studijų programos, statutas ir materialinė bazė atitinka Lietuvos

Respublikos aukštojo mokslo įstatyme, šioje tvarkoje ir kituose teisės aktuose nustatytas sąlygas, Švietimo ir mokslo ministerija priima sprendimą pritarti nevalstybinės aukštosios mokyklos steigimui ir teikia Lietuvos Respublikos Vyriausybei išvadą dėl licencijos steigti nevalstybinę aukštąją mokyklą išdavimo.

24. Švietimo ir mokslo ministerija, priėmusi sprendimą nepritarti nevalstybinės aukštosios mokyklos steigimui, apie šį sprendimą ir jo priežastis informuoja pareiškėjus. Šis sprendimas gali būti apskundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

25. Lietuvos Respublikos Vyriausybės teikiamoje išvadoje dėl licencijos steigti nevalstybinę aukštąją mokyklą išdavimo turi būti:

25.1. teikimas Lietuvos Respublikos Vyriausybei, kuriame nurodomi Švietimo ir mokslo ministerijos nustatyta tvarka atlikto vertinimo rezultatai;

25.2. Lietuvos mokslo tarybos, Lietuvos universitetų rektorių konferencijos (konferencijų), Lietuvos kolegijų direktorių konferencijos (konferencijų) ir Aukštojo mokslo tarybos išvados;

25.3. atitinkamas Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo projektas.

26. Lietuvos Respublikos Vyriausybė, išduodama licenciją steigti nevalstybinę aukštąją mokyklą, gali nustatyti sąlygas, kurias reikia įvykdyti iki nevalstybinės aukštosios mokyklos veiklos pradžios.

27. Nevalstybinė aukštoji mokykla registruojama Švietimo įstaigų bei mokslo ir studijų institucijų valstybės registre po to, kai švietimo ir mokslo ministro sudaryta komisija patvirtina, kad sąlygos, kurios buvo nurodytos priimant sprendimą išduoti licenciją, yra įvykdytos.
